

От **12 ноември 2014 г., сряда**, Българската национална телевизия започва да излъчва документална поредица, посветена на жертвите на комунизма.

Поредицата от 6 части излиза под заглавието „Отворени досиета” и в нея героите са хора, които са преживели репресии по време на тоталитарната диктатура на БКП. Първият филм ще бъде излъчен в сряда от 22 ч. по БНТ-1 и разказва за времето на концлагерите на комунизма и политически преследваните българи в края на 40-те години и началото на 50-те на ХХ век.

Сценарист на новата документална поредица е разследващият журналист и основател на специализирания сайт desebg.com [Христо Христов](#). Той и част от екипа, реализирал продукцията, гостуваха тази сутрин в предаването „Денят започва с култура” на БНТ.

Катя Атанасова, продуцент на „Отворени досиета” каза, че екипът, включващ тримата режисьори Димитър Коцев, Любомир Младенов и Николай Василев, е успял да заснеме поредицата в изключително кратки срокове.

Режисьорът Димитър Коцев – Шошо сподели, че е шокиран от разказите на героите, чиито истории пресъздава в документалните ленти. „Това са хора, които са буквално смачкани от комунистическата система чрез лагерите и затворите, но са излезли от тях, запазвайки човешкото си достойнство и без да променят възгледите си”, посочи той. Според него, гледайки съдбите и преживяното от жертвите не би трябвало да се оплакваме от днешните си проблеми, тъй като те са несравними с препятствията, преодолените от хората преди повече от половин век.

Христо Христов заяви, че е бил провокиран да предложи този проект от мълчанието на българските медии за жертвите на режима преди пет години, когато бяха отбелязани 20 години от края на комунизма. „Разказът на нашите герои няма нищо общо с онзи захаросан образ на т. нар. социализъм, който упорито ни лансират в обществото. Ние избрахме най-обективния подход, давайки думата на хора, които действително са преживели репресии при режима, вместо да търсим някакви субективни интерпретации на историята”, каза той.

По думите му поредицата е посветена на всички майки, бащи, синове, дъщери и семейства, преживели репресии по времето на режима на БКП 1944-1989 г.

Участници в „Отворени досиета” са политически лагеристи и затворници от времето на комунизма:

Петко Огойски, писател земеделец, който през 1950 г. е осъден на 5 години затвор за „вражески стихове и заговорническа дейност”. Отново е съден през 1962 г. Въдворен е два пъти в концлагера „Белене”. Лежал е в 6 затвора. Автор е на трилогията [„Записки за българските страдания”](#). Депутат от „БЗНС – Никола Петков” в 7-то Велико Народно събрание.

Георги Саръиванов, син на индустриалец, собственик на текстилна фабрика. През 1953 г., когато е в казармата в урановата мина Бухово, е арестуван и осъден три пъти на смърт по обвинение в саботаж и вредителство. Смъртната му присъда е заменена с 20 години затвор, от които излежава 9 години и 3 месеца. Прави четири опита за бягство от комунистическия режим със семейството си. На петия опит, през 1972 г., успява. Живее 24 години в Западна Германия, а през 1996 г. се завръща в България.

Алфред Фосколо, чиято майка му е българка, а баща му французин. Роден е в София, но през 1949 г. заедно със семейството си се премества в Париж, след като училището на баща му в София е затворено. В Париж завършва право и българска филология. След 1958 г. посещава редовно България. Арестуван е през 1968 г. и осъден е на 15 г. затвор за разпространение на позиви, призоваващи приобщаването на България към Европа. Освободен е през 1971 г. През 80-те години на XX век подпомага от Франция гражданските организации в НРБ, борещи се за човешки права.

Катрин Макаров, потомка е на руски белоимигранти, напуснали Русия след революцията 1917 г. Завършва руска филология в Сорбоната и специализира български език в Института за източни езици. За първи път пристига в България през 1965 г. по време на Летния семинар по български език за чужденци. През 1973 г. е арестувана и в началото на 1974 г. е осъдена по обвинение за разпространение на забранена литература, включително и творби на Солженицин, както и за клеветнически твърдения, засягащи държавния и обществен строй в НРБ и СССР. Освободена е след намесата на френското посолство.

Георги Заркин, журналист и писател. През 1966 г. е арестуван, разследван и осъден на 6 години затвор за разпространение на анонимни позиви, които карат Държавна сигурност да предполага, че съществува друга група след тази на Иван Тодоров – Горуня, замисляла свалянето на Тодор Живков от власт. В затвора получава още две вътрешни присъди, едната от които е за „вражески” стихотворения и е подложен на „усилено строг режим”. В затвора Държавна сигурност го разработва под псевдонима „ПРОКЛЕТНИК”, но не успява да го пречупи. През 1977 г. е умъртвен след жесток побой в Пазарджишкия затвор. За него във филма разказва синът му Лъчезар Заркин.

Халил Расим от Кърджали, който, когато е 23-годишен, е осъден по обвинение в шпионаж на 20 години затвор. Излежава 14 години в Старозагорския затвор. През 1985 г. е въдворен без съд и присъда в лагера „Белене”, след като се противопоставя на „възродителния процес”. След година и половина е изселен във Вълчедръм, Монтанско. Екстрадиран е от НРБ през май 1989 г. Завръща се в България след промените.